

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

Opłata poczt. uliszczona ryczałtem. | ROK XXV

Czwartek 22 lutego 1934 roku.

Nr. 52.

Adres Redakcji i Administracji: Słanowice Piłsudskiego 4. Telefon: Red. 64, Adm. 75.

P.K.O. 302.712

Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 6 — 7. Rękopisy redakcja nie zwraca.

Zdjęcie króla Alberta na łożu w zamku Leseken. Złamana głowa epowita została bandażem. Na prawo: królewski pałac w Brukseli, przed którym wydawione były zwłoki na widok publiczny.

Przed pogrzebem króla Alberta.

BRUKSELA, 21. 2 (tel. wł.) — Na jutrzejsze uroczystości pogrzebowe przyjechali tu już ks. Mikołaj rumuński, jako reprezentant króla Karola, król bułgarski Borys, ks. Walji, pre-

zydent Lebrun. Przybył również na pogrzeb Ignacy Paderewski. Dzisiaj popołudniu zwłoki króla Alberta złożono do trumny.

Tajemnicza wizyta ks. Stahremberga u arcyksięcia Ottona.

BRUKSELA, 21. 2 (tel. wł.) — W Brukseli rozszły się pogłoski, że przybył do Belgii przywódca heimwehry wiedeńskiej hr. Stahremberg i odwiedził ks. Ottona anstrjackiego w Siothekercelle.

Wobec możliwości odlotu arcyksięcia drogą powietrzną do Wiednia, belgijskie władze rozłożyły nadzór nad siedzibą księcia. Wydany został również zakaz lądowania samolotów w pobliżu zamku, oraz poddano obserwacji osoby udające się na zamek.

Koncentracja wojsk sowieckich na granicy Mandżurji.

SZANGHAI, 22. 2. — Jak donoszą z Sm-Kinga (stolica Mandżurji) Sowiety zgromadziły nadór znaczne siły wojskowe na granicy Mandżurji. Według ostatnich danych, zebranych przez władze japońskie i mandżurskie, sowieckie wojska, rozkwaterowane w rejonie pomiędzy rzeką Amur a prowincją nadmorską i Władywostokiem, liczą 140.000. Prócz te-

go, w Sowiety mają utrzymywać specjalne awangardy w całej Mongolji zewnętrznej. Na granicy Mongolji Wewnętrznej Sowiety mają utrzymać 6 brygad kawalerji. Wreszcie, Sowiety miały przetrząść na Daleki Wschód 400 samolotów i 300 czołgów.

Budowa nowych dróg Kraków — Częstochowa, Kraków — Miechów.

WARSAWA, 21. 2. (Tel. wł.) Został opracowany już plan robót drogowych na rok 1934-35.

Miejszy innemi wybudowan zostanie drogi: Kraków — Częstochowa i Kraków — Miechów.

W okresie tym zostanie wybudowane 240 km. szos.

Marsz Piłsudski WYJĘDZA NA SYCYLIĘ.

WARSAWA, 21. 2. (Tel. wł.) W oficjalnym dyplomatycznym mówie, że minister spraw wojskowych, p. marsz. Piłsudski, zamierza udać się w pierwszych dniach marca na kilkutygodniowy wypoczynek na południe. Mówią o wyjeździe na Sycylię włącznie do Egiptu.

Sądy doraźne PRZESTAŁY DZIAŁAĆ.

WIEDŹN, 22. 2. (PAT). Wiedeńskie biuro korespondencji komunikuje, że w dniu dzisiejszym w całej Austrii przestały działać sądy doraźne.

Protest posła węgierskiego W PRADZE.

PRAGA, 21. 2. Poseł węgierski w Pradze zaproszono do ministerstwa spraw zagranicznych przeciw atakom części prasy prasującej o regenta Horthy'ego z powodu odznaczenia węgierskiego, udzielonego austriackiemu wiceadmirałowi Feyowi.

Dziś w numerze:

- W CZTERY OCZY ZNYCZESKI PARYŻ — POKONAŁ NY WIEDEŃ — Str. 3
- O ŁODZIE SZCZYTNIEM I NATURALNYM — Str. 5
- PRZEZD NOWĄ KONWENCJĄ WYGLĘWA — Str. 5
- PODOBIAŃ RADIOWY — Str. 2

S. + P. Marcjanna z Waszkowskich Miłkowa OBYWATELKA Z ZAGORZA

po długich i ciężkich cierpieniach, opuszczona św. Sakramentami zmarła w Bogu w dniu 21 lutego 1934 r., przeżywszy lat 83. Ekspozycja drogiem nam zwlok do kościoła w Zagórzu, nastąpi w dniu 22-go b.m., t. j. w czwartek o godz. 9-jej popoł. nastąpi zaś, odprowadzenie zwłoki na cmentarz miejscowy. Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych połączonych w głębokim smutku 1188 MAZ. CÓRKI, SYNOWIE, SYNOWE, ZIĘCOWIE, WNUKI I PRAWNICY.

Skandaliczna afera w łódzkim banku handlowym.

ŁÓDŹ, 21. 2. Przed kilku laty scenacyjnym echem odbiło się na terenie Łódzkiego okręgu przemysłowego upadłość Banku Handlowego w Łodzi.

Obecnie zakończone zostało długotrwałe śledztwo w tej sprawie, a wyniki dochodzenia sędziy śledczy ujęł w 10 sensacyjnych punktach.

Świadczone w Banku Handlowym w Łodzi fałszowanie bilansów i wprowadzanie rocznych oraz prowadzenie fikcyjnych krad na szkodę akcjonariuszy.

Ustalono, że bank pobierał lichwiarskie procenta od klientów, przyczem procenty te w rozmaitych sposób ukrywano przed władzami kontroli.

Ustalono, że dyrekcja wystawiała fałszywe czeki, które przedstawiała do honorowania w kasie banku. Świadczone, że dyrekcja prowadziła zyskowne i lekkozyskowne interesy na szkodę banku, k-

zywano majątku bankowego do niedozwolonych spekulacji. Działano świadomie na szkodę banku, skutkiem czego uciekała upadłość.

Śledztwo stwierdziło, że niszczone dowody i księgi banku dla ukrycia faktycznego stanu rzeczy i zatarcia śladów nadużyć. Zdarzyły się wypadki przywłaszczenia cudzego mienia. Nie ogłoszono we właściwym czasie upadłości, mimo iż stan finansowy tego wymagał, lecz przez fałszowanie bilansu ukrywano właściwą sytuację i ukryto w ten sposób właściwą dając kiedy upadłość powinna była być ogłoszona.

Pobierano i ukrywano pieniądze, pochodzące z nielegalnych źródeł, czyli z przestępstwa.

Na podstawie powyższych wniosków sędzi śledczy domaga się wycofania spraw karnych kilku osobistościami, zasługującymi na grzechy łódzkim.

DR. MED.

MARK SCHMIEDDEL

PRZENIOSŁ ORDYNACJĘ DO DĄBOWYCH GÓRNICZEJ przy ul. Sobieskiego 31, telefon 278. 1117

Wyplata rent dla Robotników.

WARSAWA, 21. 2. (Tel. wł.) Ubiegłocześnie społeczna polskość wypłacił rentę miesięcznym 50 robotnikom.

Śnieżce f rozy w AMERYCE

NOWY JORK, 21. 2. W Stanach wschodnich szaleją niezwykłe gwałtowne burze śnieżne. W stanie nowojorskim 12 osób poniosło śmierć wskutek mrozów. W tym samym Nowym Jorku wieje niezwykłe gwałtowny wiatr północno - wschodni Ruch uliczny zanął niemal całkowicie. W Filadelfji 20 wagonów tramwajowych wykołysło się. Zanosiłono 4 wypadki samochodowe, spowodowane śnieżnicą. W pobliżu Bostonu wydarzyła się katastrofa kolejowa. Pociąg obojowy wykołysło się. Kilka wagonów spadło z nieszczęśliwie zabitych i rannych jest znaczna. Wskutek nawalnego w ciągu dnia wczorajszego komunikacja kolejowa pomiędzy Bostonem a Nowym Jorkiem była przerwana. Wykonanie wyroku śmierci na trzech przestępcach musiało być odłożone na kilka godzin, ponieważ przewodniki elektryczne zamrzły. W stanie Connecticut i Long Island warstwa śniegu osiągnęła 3 metry wysokości. Ruch auto-mobilowy jest utrudniony. W Nowym Jorku 35.000 robotników jest zajętych przy sprzątkaniu śniegu. Stany oceaniczne są na dzień dzisiejszy dolarów.

Zwycięski Paryż -- pokonany Wiedeń

Z DNIA

POGŁOSKI.

„Gazeta Warszawska” zamieszcza następującą treść pogłoski:

Zwycięski Paryż i pokonany Wiedeń. Czy te dwa kręwy rewolucyjne wybuchy, jakie zdarzyły się w ciągu bieżącego miesiąca nie są ogromnie charakterystyczne dla naszej epoki?

Socjalistyczne powstanie w Wiedniu pomimo dobrego przygotowania i zbrojnego powstania, pomimo dzielnej postawy Schunzbürga, który z honorami walczył za swoją sprawę, upadło, natomiast krwawa demonstracja bezbronnymi nacjonalistów francuskich na ulicach Paryża zakończyła się zwycięstwem ich pierwszych żądań.

Takie zakończenie tych dwóch wykładów rewolucyjnych nie jest tylko wynikiem mniej lub bardziej zdecydowanej postawy rządów. Wpływały na nie głębsze, bardziej istotne przyczyny, których należy szukać w rozwoju dziejowym narodów i w charakterze dohy obecnej.

Socjalistyczne powstanie wiedeńskie oprócz misji, było ono bojem o dziełami partii, której program i działania odbiegły już całkowicie od dążeń społeczeństwa i nie budzą w masach ani zaufania, ani entuzjazmu. Gdyby rząd Dollfusa okazał się chwytliwy i gdyby nie potrafił złamać powstania, to i wtedy zwycięstwo socjalistów byłoby kwestią b. wątpliwą, gdyż musieliby oni zmierzyć się z całym obozem narodowym w pierwszym zaś rzędzie z narodowymi socjalistami, co na dłuższą metę nie rokowałoby im powodzenia.

Niewątpliwie rewolucja musi posiadać sprawną organizację i dobre wyposażenie bojowe, ale zwycięża ona przede wszystkim swoim ideami i samą jednością i łącznością ideową z komunistycznymi zmianami, jakie wynikają z nowego układu moralnych i materialnych stosunków w łonie społeczeństwa.

Ileż to razy zdarzało się, że poszczególne rewolucyjne wybuchy były krwawo tłumione, że rządy odnosiły nad nimi, zdawałoby się, zupełne zwycięstwo, a równocześnie rewolucja, jej zasady i hasła triumfowały, nadając państwu nową treść i nowe formę.

Nie da się jej powiedzieć o rewolucji socjalistycznej. Jej sprawa w Europie jest już ostatecznie przesądzona.

Przeszły już nie poszczególne zwycięstwa nad partiami socjalistycznymi, ale głęboka przemiana warunków życia i ideologicznych idei w całej Azjacji.

Ważnym te stały się podważa innej rewolucji, rewolucji narodowej, którą w różnych formach i w różnym napięciu przeżywa świat naszej cywilizacji.

Tem się tłumaczy powodzenie nacjonalistów francuskich, którzy, pomimo krwawej masakry, nakazanej przez rząd socjalistyczny - radykalny, zmusili wszechwładną maszynę francuską do ustępstw i odnieśli zwycięstwo pierwsze zwycięstwo. Gdyby rząd Daladier'a bronił się dłużej, gdyby nawet udało mu się złamać opór polityki paryskiej, to i wtedy nie przetrwałby nad nim zwycięzić mierz Damoklesa w postaci organizującego się obozu narodowego, zdobywającego w spo-

łeczniestwie francuskim coraz większe znaczenie i zaufanie. Wypadki paryskie i wiedeńskie raz jeszcze potwierdziły, że weszliśmy w nowy o-kres dziejów, w którym społeczeństwa poddają gruntownej rewizji swoje uregulowania polityczne i gospodarcze oraz wytwarzają nowe kierunki idej.

Jak zawsze, idee te szukają ucieleśnienia i spotykając się z oporem starego świata, usiłują opór ten złamać.

Wypływa z tego w różnych krajach różna taktyka, stosowana przez walczące za sobą obozy polityczne. Pomimo różnorodności metod walki, wyniki tego zmagania wydają się być przesądzone.

Pogrzeb 54 poległych w Wiedniu.

U góry: 1) minister Schunzbürg, 2) nowy wiedeński komisarz miasta Schmetz, 3) kanclerz Dollfuss, 4) prezydent republiki Miklas, 5) kandydat Imtizer. U dołu samochody ze zwłokami poległych.

W AUSTRII -- PO REWOLUCJI.

Droga na Genewę oświadcza „Gazeta Polska” obecną sytuację w Austrii. Czy zmieniła się ona na lepsze po „dniach grozy” w Wiedniu? Stanowczo nie.

Dotąd kanclerz mógł w swej walce z liberalizmem liczyć na zaparców, którzy uważali za mniejsze zło, niż totalizm ich panję i ich przywiezione, poki nie rozszalał „osobowego Wiednia”. Tędy pomysłami niemi a Dollfussiem jest sprzątać stworzona przez przelaną krew. Kto wie, czy dużo spośród nich nie przebiega obawami do narodowych socjalistów, przed nowymi wyzwaniami bliższych im, niż chłopaka i klerykała Heimwolda. W każdym razie rząd na ten wielki odłam historyjnie już leżący nie może.

W rezultacie rząd opiera się tylko na mniejszości hitlerowskiej. Nie jest to opanowane siłami. Heimwolda słusznie trzeba elementu niebezpiecznym, zmuszając go do wycofania z narodowymi socjalistami i wywołanie paraliżującego jest, że nie onajaz się ideologicznie z nimi, wyciągnąć na drogę porozumienia z brzoźwą koczowniczą. Na to też liczył Berlin, opiewająca się, że wśród siebie Heimwolda ma jakoś się jakiejś „niedzieli” napen — może Stamburg, może Rey — który utrzymuje narodowym socjalistom drogę do władzy. Dollfuss zaś zostawia austriackim Christianem. I wówczas nie pomogłoby już ani Liga Narodów, ani dżięć narodziwych deklaracji mowców na temat niepodległości Austrii. Pozary byłoby zachowanie, że Austria została „de-facto” zachowana.

Pamiętaj o Lidze Morskiej i Kolonjalnej

Niezwykła to rodzina

Koburgowie belgijscy.

Dość już dłużej pisano o tragicznym smartym królu belgijskim Albercie jako bohaterze wielkiej wojny. Była to jednak postać równie niezwykła i w czasie pokoju.

Król Albert był wiernym przyjacielem Francji i często przyjeżdżał do Paryża — aeroplanem lub samochodem — by zobaczyć nową sztukę w teatrze, wysłuchać koncerta (królowa Elżbieta uwielbiała muzykę saint Saensa i nie opuściła nigdy koncertu Paderewskiego), kupić nową książkę lub usmieć dłoń swym liczny francuskim przyjaciółm. Przed kilku zaledwie tygodniami wystąpił w Paryżu piękna mowa o wpływie literatury francuskiej, na śniadaniu „Revue des deux Mondes”.

Nazywano go belgijskim Bajardem, ale w pamiętnych dniach 2-4 sierpnia 1914, kiedy Niemcy go kusiły, by pozwolił na przemarsz wojsk do Francji, podobnym był raczej do naszego księcia Józefa. I temu Bóg powierzył honor narodu. I on ten honor uratował.

Gdy młody król odwiedził przed wojną duży wiedeński, cesarz Franciszek Józef wyraził zdziwienie, że następcą Leopolda II nie posiada podobny i manier żołnierskich. „So ein Professorenpaar” (taka para profesorów) — mówił zroszony on o Albercie i jego żonie. Istotnie, król belgijski nie był podobny do eleganckich oficerów wiedeńskiego Burgu. Człowiek myśli i nauki, trochę nieumiały w znikaniu z ludźmi, unikający pozycji

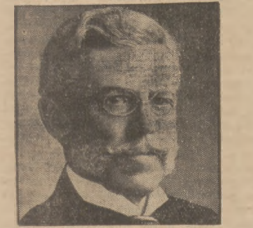
gestów władzy, król Albert reprezentował typ monarchy, nieprzewidywalny w starych ceremoniałach dworskich. Ale gdy przyszedł czas wielkiej próby, jak i wspomniany żołnierz odkrył się w tym trochę niezwykłym, młodoświatym „profesorem”. Król naprawdę był na froncie, blisko okopów, sam odbywał loty nad pozycjami wroga, sam kierował operacjami. Pozostał na kawalku wolnej ziemi belgijskiej i był duszą obrony narodowej. Jak aśmieszna rolę w porównaniu z nim odegrał taki np. Wilhelm III.

Niezwykła to ziele rodzina — ci Koburgowie belgijscy. Pierwszy z nich, Leopold I, ojciec ojczyzny, zorganizował wśród niemieckich trudności młode królestwo i zyskał dlań uznanie Europy. Leopold II, despotyczny i nieubliżany spowodował nieporządek życia rodzinnego, był jednak znakomitym finansistą i kolonizatorem. Przecież prawie wstrząs w Belgów, stworzył dla nich własnym kosztem wspaniałą kolonię w Kongo. Wreszcie Albert nie tylko powiększył Belgję i Kongo, ale dla państwa swego zdobył pozycje moralną zupełnie „wjątkową i — jak mkt inny — podnieśli i uszlachetnił swe funkcje królewskie. Kochał go i uznawali go najbardziej jak Flamandowie jak Waloni. Ale również bratankę Leopolda I, mąż królowej Wiktorji, księżkę Albert, okazał się — za pośrednictwem swej ptykłej żony — faktycznym i

niezmiernie rozumny władca Anglii. Historycy angielski nie ma słów podziwu dla tego błędnego, smutnego Niemca, który 20 lat życia poświęcił przybrzynej ojczyźnie i umarł przedwcześnie z zaprzeczenia. Jego synowie, Edwardowie VII, nie tylko byli nieodwrotnymi członkami dyplomacji. Mimo fatalnego końca rządów Ferdynanda Bułgarskiego, także trzeba przyznać, że był to król pracowity i rozumny. Zgadłoby go: ambicja i niedoświadczenie dyplomaty Ententy.

Król Albert podobny żołnierz polski na froncie i sympatyczny z ich dążeniami. Oficerom polskim, którzy go odwiedzali, pokazywał szablę Skrzyneckiego, organizatora belgijskiej armji i wspominał o oficerach Polaków w Armji belgijskiej. Wiedział, że nasze powstanie listopadowe odwołał Mikolaję i od wyprawy przeciw Francji i Belgji w r. 1830.

Człowiek czuje się lepszym, gdy myśli o królu Albercie, powiedział Paweł Bourget. W dzisiejszej epoce upadku charakterów, gdy na Kapił władzy wdzierają się hałaśliwi i bezwzględni krzykacze lub sprytni dyplomaci, postać tego małomównego, skromnego króla, oddanego w całości swym obowiązkom monarchy, najbarżniej jak Flamandowie jak Waloni. Ale również bratankę Leopolda I, mąż królowej Wiktorji, księżkę Albert, okazał się — za pośrednictwem swej ptykłej żony — faktycznym i

ZGON „OJCA TRUSTOW”. W Ameryce zmarł multimedialny „król węgłowy” Karol Ficht, przezwany „ojcem trygłowy” dla swoich koncepcji, które stworzył w Ameryce, w latach 1880-1900.

Żądaj DUO wszędzie

PODWÓJNA KOSTKA MROŻONA 10 groszy — FABRYKA CZEKOLADY SZTUKA JAN ZIŁKOWSKI

GŁOSY PUBLICZNE

RODZIMY DOM HARCERZA!

Dobrychczas, mówiąc o życiu harcerskim, myślimy o przedstawieniu o Lesie i jego, czy górach, gdzie harcerz powinien przebywać, zaprawiając się w życiu obywatela, kreślić plany o geograficzne, czy tropić ślady Indkcie i zwierzce.

Zapominamy tylko o tem, że są w szkole dni, kiedy i „psa szkoda na dwór wyprowadzić”, a cóż dopiero młodego człowieka, czy wprost dziecko! Nie obrzucanie i obnate. Tych dni jest w szkole bardzo dużo! Przeważnie harcerzy mam ogryzować tak w lecie, jak i w jesieni, zinnia czy w wiosennej wakacje.

Mozna by było powiedziec: „Jakżeż bezpodstawnie narzekania, przecież kopalnia drukarna posiada własną izbę, możemy mieć janki pomieszczenia, w których przeprowadzają zimowe zjazdy i tryzmyo swoje spręży harcerski”. Tak, to prawda, każda drukarna ma izbę... sie jak!

Często obelazna komorka, marnie, albo i zupełnie nieopaalna służą za miejsce pracy grupkom młodzieży. Nic dziwnego, gdy ci zmiechając się potem i wola się „walać” po ulicach, niż siedzieć w zimnym i pustym pomieszczeniu. Na ulicy mają różnorodność przedmiotów i atrakcji, które ich bardziej bawia i zajmuja, niż w izbie snuje ściany, stół i ławy.

Na lato przede się rozmaita boiska, baseny itp. udogodnienia dla rozwoju fizycznego, w zinnia tury saneczkowe i łyżwiarskie, które wymagają pewnego mmozdunowania i sprzętu, a zatem i pieniadzy. Za to mogą nasza młodzież tylko wyczerpać i rozlanowi w sporcie. Ale są też i inni, którzy wolą kształcić się umysłowo i sztubowo.

Dla tych nie robi się prawie nic! Jedni młodzież, która skończyła szkołę i powozacze i pracuje w fabrykach lub najczęściej pozostaje bez żadnego zajęcia, a przyswajaczania szkolnego wiedzy z jakiegoś powodu odwołuje zapisanie się do różnych organizacji społecznych. Tych w drużynach harcerskich pozostających jest dość dużo i dla nich to trzeba stworzyć ośrodki, w którym mogliby przebywać i pracować.

Dobro daje się na budowę rozmaitych domów, ochronek i pomników innym miastom; daje się pienieć na wyprawach do miejsc polskich na emigracji, a zapomnia się, że jest przecież obowiązkiem wychować dzieci, które w nie, że to dzieci, gdy będą miały ich nad głowę spewnością pomogą braciom na obczyźnie.

W Dąbrowie, jako w mieście przemysłowym, znajduje się dość dużo młodzieży bezrobotnej, która błąka się z miastem na miejsce, nie mając o co zeznać. Tę młodość trzeba stworzyć impuls — namówić się. Jedyna drukarna pozostająca nie jest w stanie dać tych warunków, jakie są dla większej pracy potrzebne. Nie da widnego, zdrowego i dużego pomieszczenia; może tylko dać kierowników.

Dlatego to zwracamy się do swych ojców, czy opiekunów — dajcie nam

pomoc w wybudowaniu domu harcerskiego, w którym każdy miałby to, co go interesuje. Miałby: zdrową izbę harcerską, czytelnik i bibliotekę harcerską, wazemant inżynierski, stolarski, ślusarski, ciemną fotograficzną i małą salkę do świecenia ciemnych, a kolo domu harcerskiego boisko w lecie, a na niem w zinnie ślizgawkę.

Istnieje niedaleko kościoła dąbrowskiego t zw. „przedkole”, to jest duży plac zainwlowany, przeznaczony do zabaw i spacerów dziecięcych.

Mógłby już dwa lata, a jakoś matki niechętnie poeyają swoje pociechy do zabawy ze specjalnie im opiekunkami. Czyby nielepiej było oddać ten plac dąbrowskim harcerzom? Z pewnością więcej zadowolony tam zycia i ruchu. Tętaj byłoby najlepsze miejsce do założenia „Ogniska” harcerskiego. Tutaj, na domie harcerza powiewalaby chorągiew radości i zbrania harcerskiego.

Engeljuż Paz.

KOPALNIA „WIESŁAWA” W STRZEMIEŻYCACH

została zamknięta.

Na terenie gminy Olszko-Siewierz pod Strzemieszycami istnieje kopalnia Wiesława, zatrudniająca około 160 robotników. Niedawno władze górnicze wydały zarządzenie zamknięcia kopalni. Jakoby spowodowało niebezpieczeństwo bezpieczeństwa, kiedy jednak specjalnie przyjechał z Warszawy komisja ustaliła, że stan kopalni nie grozi niebezpieczeństwem, powstała nowa przeszkoda natury prawnej. Odkąd kopalnia Wiesława znajduje się na nadanym Tow. Warszawskiego, które w swoim czasie teren ten wydzierżawiło kopalni Flora, a ta ze swej strony wydzierżawiła część terenu kopalni Wiesława. Termin dzierżawy już wyekspluwał i kopalnia Flora robót tam już nie prowadzi, a ponieważ kopalnia Wie-

STRZEMIEŻYCACH

została zamknięta.

ślawa nadal prowadzi eksploatację. Tow. Warszawskie zażądało przywrócenia stanu prawnego. W rezultacie kopalnię zamknięto, co wywołało duże zamieszanie i rozgorczenie między robotnikami, którzy znaleźli się w obliczu utraty wazartwa pracy.

W sprawie tej zwróceno się o interwencję do władz centralnych, skąd otrzymano zapewnienie, że kopalnia w tych dniach, po załatwieniu koniecznych formalności, zostanie uruchomiona i nadal będzie czynna. Decyzja władz centralnych w tej sprawie oczekiwana jest przez robotników z niecierpliwością i o ile nie staną na przeszkodzie jakiejś nowej trudności, robotnicy wrócą do swego wazartwa pracy.

RESTAURACJA „SAVOY”

Sosnowiec, tel. 9-01.
DZIAŁ WSZYSTCIEJ JĘŚĆ BIEBA: BLINY Z KAWIOREM ASTRACHANSKIM I PROSIE PIZCZONE Z KASZA.

Zakończenie kursu SZKOŁY PODOPIECERSKIEJ 23 P.A.L.

W ub. niedziele został zakończony w 23 p.a.l. w Bogdanie, polickoży kurs antybiotyko-chemioterapii. Do uczestników udziawicem w kościele parafialnym, udawa 23 p.a.l. plk. Baropieczny po okolicznościach przedmówieniu, dedykacji rozwiazaniem szkoły, oraz po symbolicznym zdjeciu flagi, wycieczki przyczołow antybiotyko specjalnie usz ten od ofiarowanej śniadkiej podoficernacki.

Śniadkę otrzymał Zgłoszonym, komandor d. Sika Edmund, rodem z Łagiew. Okoliczności, w szkole ukroczony były: sery ludzkoobceni, przydział i zaszczytnym przepięcie świadomością ogidno - obywatelskiego, a do za tem idzie o należycym przygotowaniu naszej młodzieży do spełnienia tego zaszczytnego obowiązku względem państwa jakim jest służba wojskowa. J. G.

O obniżkę płac PRACOWNIKÓW TRAMWAJOWYCH.

Jak już w swoim czasie donosiłszy dyrekcja tramwajów zaproponowała personalnikom obniżenie płac o 20%. Pracownicy propozycję tę odrzucili i na tem nie doszło do załatwienia.

Wczoraj w tej sprawie odbywała się konferencja przedstawicieli obu stron z udziałem wojewódzkiego inspektora pracy inż. Karolika oraz inż. Felenowicza. Po kilkunastogodniych obradach konferencja przorwana i odroczo ją do piątku dn. 23 bm.

WYBORY WŁADZ GMINNYCH.

Przeprowadzone ostatnio w gminie Ząbkowice wybory zarządu gminnego, dały wyniki następujące: wójtom został wybrany p. Roman Lachar, podwójcom p. Franciszek Goner, burmistrz pp. Hieronim Gozyla, Stefan Kosiak i Józef Casparyk.

W Wojtkowicach Kościelnych wójtom został p. Szepejan Bargiel, podwójcom p. J. Landwicki, wójt dąbrzykowski.

W Łobzowie wójtom został p. Piotr Kowalski, podwójcom p. Józef Praybityk, łowczym pp. Wisłod Mera i Franciszek Kozub.

W NIEPAWŁOWIZNA WIADOMOŚĆ. W jednym z pism ukazała się notatka, jakoby dyrekcja tramwajów zamierzała w najbliższym czasie przedłożyć linie tramwajową z Dąbrowy do Strzemieszyc, przyczem budowa nowej linii byłaby zbudowana wzdłuż linii z Dąbrowy do Strzemieszyc. Jak się dowiedzieliśmy, wiadomość ta jest nieprawdziwa, gdyż prawie wszystkie linie tramwajowej do Strzemieszyc, jakiej kwestja dość daleka, a przybył nawet udział się uzyskał podjęcie w Fundacja Pracy na rozbudowę stacji tramwajowej w Zagłębiu, to przedewszystkiem budowniczymi oddziału w innych miejscowościach.

KOŁO GÓRNIKÓW KOP. „SABURN”.

Niedawno odbyło się roczne walne zebranie Koła Górników Kopalni „Saburn”. Po słuchaniu sprawozdania, udeleczono następującym zarządowi: sekretarzem i przystąpiłom do wyboru nowego w następującym składzie: prezesem p. Janusz Jan, kasa górników p. Karol Stankiewicz, prezes p. Kapłowski. Wybraliśmy wiceprezes p. Nowicki Piotr, sekretarzem p. Czerwinski Wiktor, zastępcą p. Szepejan Mera, kasa górników p. Władysław Jan, zastępcą p. Władysław Jan, łowczym p. Casparyk Wiktor, zastępcą p. Stankiewicz Jan, członkiem zarządu: Nowak Łukasz. Komisja rewizyjna: Gole Jan Antoni, Piata Franciszek, Gruciel Jan. Komendant górników emuldurowczy: Piata Franciszek, zastępcy: Gruciel Jan.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

CALENDARZYK.

22	lipnia	Dziś Kat. św. Piotra
		Jutra Romana
		Wschód słońca 6 m. 45.
		Zachód — 17 m. 09.

Kinoteatry w Zagłębiu

dziś wyświetlają:
SOSNOWIEC
 ZAGŁĘBIE: „Janowitny sen”.
 EDEN: „Pielnie nie tyko”.
 PALACE: „Wyrzek zwycięzcy”.
 BHDIN
 APOLLON: „Kral rybnarów”.
 ŚWIATOWID: „Księżniczka i pleśniaki”.
 NOWOSIŁKI: „Ję kwiatowa śnączka”.
 DĄBROWA
 AIS: „Basi młodziutki”. — „Je dany kłoni”.
 BAJKA: Parade Rezerwistów.
 ZAWIERCIE
 STELLA: „Ję siwaczka zamknięta”.

× **GOŁONÓW KO CZCI OJCA ŚW.** Miejsce społeczeństwa katolickiego w Agniczo katolicką na cznie z wielkim pietyzmem obchodzą dwunastą rocznicę koronacji polskiego papieża Piusa XI. W pięknie przybranej sali parafjalnej potokid której władni wspaniałej Ojca św. zwróceni się w stronę zinniebież. liczni przedawiciele i następcy. O glębokim postawieniu wiary w wierb ludów katolickich dawniej i o natchnionym miąj na czasy dzisiejsze obecnego woda chrześcijaństwa mówili pamię: Włodzkożanki, Duklówi i Szepejanow. Mile wypowiedzianymi deklamacyjami chwala i zapowienie Głowy Kościoła głowia młodzież. Chce majożony, prowadzony przez p. Warchanickiego, odgrywał kilka utworów, związanych treścią z obchodem pietyzmem. Częste oklaski były uznaniem i wdzięcznością dla wykonawców referatów, deklamacji i śpiewów.

× **WYSTAWA MORSKA W DĄBROWIE.** Zwracaj wystawy morskiej przypominie, że zakończono wystawę następną w niedziele, dn. 28 bm., wobec tego szkoły, które jeszcze wstawy nie awiczyli przonoze się o przybycie i wroczenia zje zawaladczym. Wystawa obrzeża od 9 rano do 24.

Teatr miejski w Sosnowcu

Dziś dnia 20 bm. o godz. 20.15 „IVAR KRUGGER” po ośmiu miazdach. — Ceny meł 50 do 40 do 20 do 10 groszow. Kroleje p. Adam Mikolajewski miazdy pociel sosnowickiej a namienionego kapitana z Koopepnick.

REPERTUAR

W piątek dnia 23 bm. i w sobotę dnia 24 bm. występy żydowlanego artysty, p. Paul Burzstein.

Teatr Polski w Katowicach

REPERTUAR.

Czwartek 22 bm. — „Papa” (Straszenie) — „Próżniacze” (Julian Nowak) — „In nieczużni 20-leciej pracy artystycznej (Stanisław Brylkiński).
 Sobota 24 bm. a godz. 15.30 przedawiciele: „Kłob” (Włodzkożanki) i o godz. 20 „Jęga”.
 Niedziela 25 bm. a godz. 11 — Wielki popis teatralny (Stanisław-Janowski) K. Nowosiłkiej J. Niebieszczanki i J. Włodzkożanki.

× **63 WYPADKI ŚMIERCI.** Według obliczeń ziężków zwiazowolnych górników w ciągu roku ubiegłego na terenie kopalni górniczych w Zagłębiu dąbrowskiego pomiaru śmierci w czasie pracy 63 górników. Śmiertelność ta nie obejmuje niebezpiecznych wypadków na tak ranytych dziedzi - szych.

× **46-ZŁOTOWE BANKNOTY WYMIE NIA NADAŁ BANK POLSKI.** Bank Polski podaje do wiadomości, iż wrocenie o obieg banknotów 10-złotowe będą wymieniane jeszcze przez okres trzech lat, t.j. do 31 grudnia s. 1957 przez oddziały Banku Polskiego w całej Polsce. Należy dodać, że na prowincji, a zwłaszcza wśród ludności wiejskiej zdarzają się wypadki oszukanych mianowicie w związku z wyprodukowanymi banknotami i tak np. granitą oszuki, którzy za wycolowane banknoty 10-złotowe ofiarują ułności wiejskiej połowę wartości.

Zniżki kolejowe

DLA KAWALERÓW KRZYŻA I MEDALA NIEPODLEGŁOŚCI.

Kawalerowie Krzyża i Medalu Niepodległości, przepisy otrzymał legitymację, uprawniającą do korzystania ze zniżek kolejowych sukcesywnych jakże przysługującej amputantom i zaofiarowanym w wojnę i włączyć do komisja w P. K. O. nr. 24560 Ławia 2001.

Bioro komisję po oczytaniu s. P. K. O. zawiadomienia o wplaceniu s. 24. Wycie natychmiast oddzielaczemu odpowiednio kwestjonariusz do wypełnienia i do którego należy dołączyć 2 fotografie, jak do legitymacji (format 3x6 cm).

Do otrzymania kwestjonariusza legitymacji zostanie przesłana oddzielaczemu pościu.

Łodzie sztucznym i naturalnym

Konferencja w Izbie przemysłowo-hadlowej.

W związku z nadaniem Izbie Przemysłowo-Hadlowej do zainicjowania projektu rozporządzenia ministra opieki społecznej, wydanym w porozumieniu z ministrem przemysłu i handlu o lodzie sztucznym i naturalnym, odbyła się w dniu 19 h.m. w lokalu Izby przemysłowo-hadlowej w Sosnowcu, pod przewodnictwem wiceprezesa Mirowskiego, konferencja w tej sprawie z udziałem zainteresowanych w tej kwestii sfer przemysłowej i handlowej.

W sprawie powyższej opinyjony był przez Izbę w grudniu ub. roku projekt rozporządzenia o lodzie sztucznym i naturalnym w opracowaniu Ministerstwa opieki społecznej. Projekt ten zmierzał do zastosowania przynajmniej częściowego w celu używania przez zainteresowane gałęzie produkcji i wyznajni (właściciele zakłady, służące do wyrobu, uzyskiwania, przetwarzania, przechowywania, spożywania, sprzedaży i innego wprowadzenia w obieg artykułów żywności) wyłącznie lodu sztucznego, z samodzielnego naturalnego dla celów gospodarczych. Pomiarze tą drogą rozwój koncepcji tego artykuła, projekt ten stawiał z drugiej strony również i produkcję lodu sztucznego nadmierne wymagania pod względem technicznym.

Wskutek powyższego Związek Izby Przemysłowo-Hadlowej w opinii swojej, kierowanej w sprawie powyższego do resortu Iz. Ministerstwa przemysłu i handlu wypowiedział się za bezwzględną koniecznością gruntownego przeobrażenia brzmienia projektu, stwierdzając, iż we wszystkich wypadkach, w których przechowywanie lub przewóz artykułów żywności odbywa się w naczyniach szczelnie zamkniętych, względnie jeżeli artykuły te przechowywane są całkowicie od lodu izolowane — obowiązek używania wyłącznie lodu sztucznego nie znajduje żadnego uzasadnienia i stanowiłyby w praktyce poważne utrudnienie i zbędne obciążenie zainteresowanych gałęzi produkcji i wyznajni.

W konsultacji powyższego, Ministerstwo przemysłu i handlu, zainteresowały się przychylnie do stanowiska Związku Izby w tej sprawie, nieco ma opracowanie nowego projektu rozporządzenia o lodzie sztucznym i naturalnym. Projekt ten opracowany za prośbą Związku Izby przemysłowo-hadlowej przez sekcję wytwórców lodu sztucznego przy Zarządzeniu kopalni polskich, skorygowany następnie przez komitet chłodniczy w Warszawie był właśnie przedmiotem obrad powyższej konferencji.

Główne zasady tego projektu wyrażone są w następujących postanowieniach:

„Lód sztuczny i naturalny w zależności od czystości wody z której powstaje, może być „lodem czystym” albo „lodem przemysłowym”.

„Lód czysty, niezależnie od sposobu otrzymania — (sztuczny, czy naturalny) — ma pochodzić z wody, odpowiadającej przepisom rozporządzenia Ministerstwa opieki społecznej z 27.8.1953 r. o wodzie pitnej, a potrzebę gospodarczą” (Dz. Ust. Nr. 79, poz. 564), przyczem woda ta ma być badana każdego sezonu przez lekarza powiatowego, czy odpowiada przewidzianym warunkom.

Lód czysty winien być stosowany: a) przy przechowywaniu opakowanych artykułów żywności w stanie gotowym do spożycia w urządzeniach, w których lód nie jest oddzielony od artykułów konserwowanych lub przy artykułach żywnościowych nieopakowanych w urządzeniach, w których lód jest oddzielony od bezpośredniego dotyku do lodu za wyjątkiem ryb, b) przy wywarzaniu wszelkich artykułów żywności (prawy, wędliny, wina i t. p.), c) w wszelkich oddziałach jadłodajniach, jak restauracje, kawiarnie, cukiernie, pastecznicznice, mleczarnie dla chłodzenia artyku-

kułów spożywczych, d) w wagonach pasażerskich.

Lód do licykacji, dla celów leczniczych, oraz używany w napojach (lemonjady, miazgany i t. p.) winien być wyłącznie pochodzenia szwajcarskiego.

Lód przemysłowy — stosowany tam, gdzie oczyszczenie lodu czystego jest utrudnione, czy to dla braku sieci wodociągowej, czy też dla braku wody z naturalnych zbiorników, odpowiadającej przepisom wyżej cytowanego rozporządzenia o wodzie do picia i potrzebę gospodarczych — może być używany dla własnych potrzeb oraz dla celów przemysłowych (fabryki chemiczne).

Używaniu lodu przemysłowego do użytku w przemyśle spożywczym i w handlu artykułami spożywczymi jest bezwzględnie wzbronione.

Konferencja w wyniku dyskusji nad powyższymi postanowieniami projektu oświadczyła się za wprowadzeniem szeregu poprawek, mających z jednej strony na celu złagodzenie wymogów projektu w tych wypadkach, w których postulat stosowania lodu „czystego” nie jest uzasadniony szczególnymi względami zdrowotności (przechowywanie opakowanych artykułów żywności w urządzeniach), a którym lód jest szczególnie od nich oddzielony, z drugiej zaś strony zmierzających do obrony tych względów przez podnie-

szenie gwarancji czystości wody oraz urządzeń technicznych, służących do produkcji lodu czystego (perjodyczne badanie wody, ochrona form do lodu przed rdzą).

Pozatem zaproponowano poprawki, mające zapewnić liberalniejsze warunki techniczne i administracyjne tym wytwórcom lodu sztucznego, które produkują wyłącznie na użytek własny, oraz praktyczniejsze i ekonomiczniejsze przepisy sanitarne, dotyczące środków lokomocji, przeznaczonych do celów przewozu lodu (zakaz wtymania do innych celów ograniczony jedynie do nadwozia).

Konferencja poświęciła również dużo uwagi sprawie jaśniejszego sformułowania niektórych postanowień projektu w celu uniknięcia ewentualnej błędnej ich interpretacji przez władze administracyjne (sprawę referował S. Pławner).

1010

Pracownicy gminni

o swoich sprawach.

Owekdaj odbyło się w sali Sejmiku bełzdzkiego walne doroczne zebranie powiatowe członków Związku pracowników samorządu terytorjalnego R. P. oddziału bełzdzkiego. Na zebraniu przybyło 34 osób.

Zebrańie otworzył przez oddziału P. Br. Imiołczyk i powołał do prezydium pp. M. Drabczyka na przewodniczącego, J. Nogaia i J. Figla na asesorów.

Po odczytaniu protokołu z ostatniego walnego zebrania, aprobowanie z działalności za rok 1953 złożył p. Br. Imiołczyk, z komisji rewizyjnej p. Zabiegala. Po dłuższej dyskusji uchwalono zarządzenie, którym członkowie oddziału Związku zostali wybrani: na prezesa (powtórnie) P. Br. Imiołczyk — sekretarz gminy Gródzic, na wiceprezesa (powtórnie) Stanisław Duda — sekretarz gminy Zagórze, na sekretarza oddziału J. Czajer pomocnik sekretarza z Gródzica. Do komisji rewizyjnej weszli pp.: Jan Stelmach — jako przewodniczący, Stanisław Kacuga — Zygmunt Koraszewicz jako członkowie.

Po zreferowaniu preliminarza budżetowego oddziału na rok 1954 przez p. St. Dudę uchwalono w ogólnie sumie 1.139,92.

Sprawę utworzonego przy centralnym zarządzie Związku pracowników samorządu terytorjalnego R. P. w Warszawie — funduszu wypłat posmiertnych, referował p. St. Duda. Zebrani po dłuższej dyskusji postanowili indywidualnie przystępować do funduszu wypłat posmiertnych. Kolejno P. Br. Imiołczyk zreferował zebrany program kursu dla powiatowych członków Związku z przedmiotu

Bełzdzkiego, Okólnego i Zawierciańskiego, jako z inicjatywy zarządu bełzdzkiego oddziału Zw. pracowników samorządu terytorjalnego odbędzie się w dniu 11, 12, 13 i 14 marca 1954 r. w klubie szwedzkim powiatowych w Bełżynie. Godność prelegentów na kursie recepij przyjął: pp. wicestarosta — Izidorczyk, radca M. S. W. Brodowska, Wielowiejski, pos. Pecholczyk z Warszawy, adwokat Pawełek, poseł i dyrektor ubezpieczalni dr. Goniemski, referendarz Ślasko, W. Narbut, J. Kasimierz, inż. Gądomski, dr. Riedel, Jaroszewski instruktor straży pożarnej, Krowcowski z Warszawy i t. d. Kursie tym wykladać będą przedmioty, a mianowicie: ustroj samorządu gminnego i powiatowego, meldunki i rejestry w Polsce; prawo karne i administracyjne; rola pracownika gminnego, w dziedzinie usprawnienia administracji państwowej i samorządowej; ustroj władz administracji ogólnej; ogólne zasady organizacji pracy i biurokracji; zagadnienia społeczne na terenie wiejskim; zdrowotność i higiena na wsi; praktyczne zastosowanie ustawy scalemowej; postępowanie administracyjne; poźniactwo; prawo budżetowe i rachunkowe; prawo budowlane; prawo o wykroczeniach; akwizycyjne kołminalna; najęcia praktyczne z zakresu prowadzenia meldunków i rejestrów.

W końcu po przyjęciu do wiadomości okólników centralnego zarządu Związku pracowników samorządu terytorjalnego w Warszawie, zebranie zakończono.

adm. pracy ul. Czerwonej. Królikowski schwytano go załóż i skomunikował z kolegami.

„Jak zdolano stwierdzić jest to jego nie pierwsza taka ofiara.

W Czładzi znajduje się podobna własność konkurentów Królikowskiego, to też psy w mieście stają się prawdziwą rzadkością.

Obniżenie opłat TELEFONICZNYCH.

We wzmiankowanym numerze, poszcie z przejęcia telefonów P. A. S. w Zagłębiu Dąbrowskim przez Mi. Pocz. i Telegraf., wprowadziliśmy w obniżenie opłat.

Ostatnie jak też informacja, opłata za korzystanie z telefonów będzie obniżoną o 12 i marca r.h. bez po zastąpieniu zmianie ułożeniach, od następnego stycznia w h. roku.

Nastąpił opłaty za instalację telefonów będą obniżone już w marcu i to dość znacznie.

Z Rady komisarycznej BĘDZANA.

Na ogłoszonym posiedzeniu Rady komisarycznej w Bełżynie, zaprobowano bez dyskusji załączenie dwóch pozycji w Funduszu Pracy, jednej, w wysokości 800 tysięcy zł na dotację budowy sieci kanalizacyjnej i drugiej, w kwocie 250 tysięcy zł na dokonanie budowy szkoły w Gzichowie. Odpowiednie wnioski sformułowały uchwalono, choć bowiem przepisy głosi, iż władze komisaryczne nie mogą zaciągać pożyczek, wnoszący były zgodziliśmy, że analiza się instytucji. Najbardziej niedostatek istniejącej punkty (co w obecnych warunkach nie da można dość znacznie.

Nowy rozkład lotów NA P. L. „LOT”.

Z dniem 1 marca r.h. wchodzi w życie nowy rozkład lotów na polskich liniach lotniczych, który obowiązywać będzie do 30 kwietnia r.h.

Wszystkie rozkłady wlotów i przelotów są następujące: Bełżynie — Warszawa — Kraków, Kraków — Warszawa, Warszawa — Lwów, oraz Lwów — Warszawa. W poniedziałki, środy i piątki stacjonary kursowany będą na liniach Warszawa — Poznań, Poznań — Warszawa, Kraków — Poznań, Włocławek, od 16 kwietnia również na liniach Lwów — Czarnomów — Bełżynie — Warszawa — Wilno — Ryga — Tallin, od 17 kwietnia również na linii Saloniki — Sofia — Bukareszt. We wtorki, czwartki i soboty stacjonary kursowane będą na liniach Warszawa — Katiowice, Katiowice — Warszawa, Warszawa — Gdansk — Gdynia — Warszawa — Białystok, Białystok — Warszawa, Włocławek — Białystok — Warszawa — Wilno — Ryga — Tallin, od 17 kwietnia również na linii Bukareszt — Sofia — Saloniki, od 17 kwietnia również na linii Bukareszt — Sofia — Saloniki. Do 15.11.1953. komunikacji na linii Lwów — Czarnomów — Bukareszt odbywać się będzie w poniedziałki, w kierunku odwrotnym niż w czwartki.

Z ZATYTMOWANIE PRZEMYSLNIKÓW.

Podczas ogłoszanej doby ślepeka stwarz gromadzenia znów zastrzelmy kilku przemysłowców z Zagłębia Dąbrowskiego, wnoszących z Niemiec z przemytem. Niedokończony koparki Biady Samojły straszymi zostali: Janek Kuboja i Franciszek Karuz z Gródzkowa, Czesław Kukuła z Bełżynie oraz Jan Zaremba i Stanisław Gzuch z Gzichowa, od których odebrano 36 kg. pomarańczy, 13 kg. rodynków oraz zapalniki. Pod Beżaniami zaś zostali zatrzymani w nocy Jan Zembala z Bełżynie i Alfred Przybyłowski z Dąbrowy, od których odebrano 80 kg. pomarańczy, 5 kg. psieków kolosowych, zapalniki oraz kilka fuszer.

Z WYRODNIENIE. Polojka zatrzymana i przekazana do dyspozycji władz sądu.

Wobec wykroczenia kolonijki Klanki (Sędziowska 9), 30-letniego Józefa Kwiatka, właściciela „Znana”, który dopuścił się nieuczciwych czynów z nieudolnością, odeszła z sądu. Wiadomość o obydniownym postępowaniu. Konsekwencja wyroku oburzenie wśród mieszkańców całej kolonii.

Smaczno, p. Królikowski!

Amatorzy psiny w Czładzi.

Od pewnego czasu w Czładzi gnie dawały żadnego wyniku i dopiero owędagj psiny na złołnie wpisać na listę łapaczek psów.

Do komisariatu zgłosił się p. Roman Horzelek meldując o zaginięciu dużego psa, wartości 60 zł. Udział przytem pewnych wskazówek, na podstawie których stwierdzono, że ona śladaj Kazimierz Królikowski,

nie dawały żadnego wyniku i dopiero owędagj psiny na złołnie wpisać na listę łapaczek psów.

Do komisariatu zgłosił się p. Roman Horzelek meldując o zaginięciu dużego psa, wartości 60 zł. Udział przytem pewnych wskazówek, na podstawie których stwierdzono, że ona śladaj Kazimierz Królikowski,

